

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) จึงขอได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามระยะเวลาการดำเนินงาน ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (ระยะที่ 1)

การดำเนินการระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยผู้วิจัยจะนำกรอบแนวคิดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ การดำเนินงานปรากฏผลดังนี้

1. ผลจากการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

ให้ครูที่ปรึกษานักเรียนแต่ละห้องและครูกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน ทำการสังเกตนักเรียนในความรับผิดชอบของตนเองโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมโดยในส่วนของข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลจากค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การหาความถี่สะสมของความหมายของแต่ละประโยค ซึ่งปรากฏผลตาม ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้สังเกต ประกอบด้วย ผู้วิจัย ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน และครูกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

1.1.2 ผู้ถูกสังเกต คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 339 คน

1.1.3 ทำการสังเกตวันที่ 18 พฤษภาคม 2554 ถึงวันที่ 3 มิถุนายน 2554

1.2 นำผลการสำรวจที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรม มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantity Analysis) เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลจากค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวม

ด้านที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.03	0.20	มาก
2.	ซื่อสัตย์สุจริต	3.99	0.16	มาก
3.	มีวินัย	2.44	0.45	น้อย
4.	ใฝ่เรียนรู้	2.88	0.50	ปานกลาง
5.	อยู่อย่างพอเพียง	3.70	0.25	มาก
6.	มุ่งมั่นในการทำงาน	3.51	0.20	มาก
7.	รักความเป็นไทย	3.47	0.49	มาก
8.	มีจิตสาธารณะ	3.83	0.43	มาก
เฉลี่ยรวม		3.48	0.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับการปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.34 เมื่อพิจารณาค่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดสองอันดับแรก คือ ด้านมีวินัย ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.30 และด้านใฝ่เรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50 ตามลำดับ

จากการศึกษาระดับการปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ ดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าระดับการปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ที่ควรได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านมีวินัยถือว่าเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์พื้นฐานที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน นอกจากนั้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ สวมควรได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น เช่นเดียวกัน และเมื่อนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด 2 ด้าน มาพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนปรากฏตามตารางที่ 7-8 ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านมีวินัย

ข้อที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน	2.64	0.42	ปานกลาง
2.	ส่งการบ้านตรงเวลา	2.74	0.54	ปานกลาง
3.	เดินแถวไป - กลับจาก โรงเรียน	2.55	0.45	ปานกลาง
4.	แต่งกายถูกระเบียบ	1.37	0.55	น้อยที่สุด
5.	มีความรับผิดชอบในการทำงาน	2.63	0.41	ปานกลาง
6.	เข้าเรียนตรงเวลา	1.42	0.64	น้อยที่สุด
7.	ทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย	2.77	0.33	ปานกลาง
8.	เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน	2.60	0.47	ปานกลาง
9.	มีกระเป๋าสื่อและอุปกรณ์การเรียนพร้อมเสมอ	2.57	0.33	ปานกลาง
10.	ขออนุญาตครูทุกครั้งทั้งเข้า - ออกห้องเรียน	2.70	0.43	ปานกลาง
11.	เขียนใบลาทุกครั้งเมื่อขาดเรียน	2.55	0.37	ปานกลาง
12.	เข้าแถวซื้อสินค้าในสหกรณ์โรงเรียน	2.17	0.61	น้อย
13.	ไม่หยอกล้อ / เล่น ขณะเดินแถว	2.69	0.45	ปานกลาง
14.	ใช้คำพูดสุภาพ ขอบคุณ ขอโทษ ตามควรแก่โอกาสของบุคคลที่พูดด้วย	2.61	0.44	ปานกลาง
15.	ไม่แสดงกิริยาที่น่ารังเกียจและน่าอาย	2.58	0.36	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		2.44	0.45	น้อย

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ ด้านมีวินัย โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.45 พฤติกรรมที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือการแต่งกายที่ถูกระเบียบ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.55 พฤติกรรมที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดรองลงมาคือ การเข้าเรียนตรงเวลา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.64 และพฤติกรรมที่มีระดับการปฏิบัติน้อยเป็นลำดับที่สามคือการเข้าแถวซื้อสินค้าในสหกรณ์โรงเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.61 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านใฝ่เรียนรู้

ข้อที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	เข้าห้องสมุดเป็นประจำ	2.33	0.55	น้อย
2.	ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	2.46	0.63	น้อย
3.	ถามครูผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียน	3.15	0.42	ปานกลาง
4.	ทำการบ้านส่งทันเวลา	3.21	0.47	ปานกลาง
5.	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.02	0.47	ปานกลาง
6.	ชอบอ่านหนังสือ	2.88	0.54	ปานกลาง
7.	ทำงานเป็นระบบและรอบคอบ	3.00	0.53	ปานกลาง
8.	ทำการบ้านโดยไม่ต้องมีใครบังคับ	2.99	0.45	ปานกลาง
9.	ตั้งใจฟังเวลาครูอบรมสั่งสอน	2.90	0.44	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		2.88	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ ด้านใฝ่เรียนรู้ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 พฤติกรรมที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การเข้าห้องสมุดเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 0.55 พฤติกรรมที่มีระดับการปฏิบัติน้อยรองลงมาคือ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.63 ตามลำดับ

1.3 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Quality Analysis) ซึ่งได้จาก ข้อเสนอแนะในตอนต้นของแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน โดยการเก็บข้อมูลจาก กลุ่มเป้าหมาย ในบริเวณโรงเรียนบรบือ โดยการตีความเนื้อหาให้เนื้อหาที่มีความหมาย ใกล้เคียงกัน จัดเป็นกลุ่มเดียวกัน ปรากฏว่าข้อความที่มีความหมายซ้ำกันมากที่สุดและ รองลงมา มีดังนี้

1.3.1 นักเรียนควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับวินัย โดยเฉพาะการแต่งกายให้ ถูกระเบียบ และการเข้าเรียนให้ตรงเวลา

1.3.2 ในขณะที่นักเรียนไปซื้อของที่สหกรณ์โรงเรียนบรบือ เวลาที่นักเรียน จะจ่ายเงินนักเรียนไม่มีระเบียบวินัย นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าแถวเวลาจ่ายเงิน

1.3.3 นักเรียนควรเข้าเรียนให้ตรงเวลาซึ่งจะทำให้มีเวลาเรียนมากขึ้นและ เรียน ได้เต็มที่

2. ผลจากการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเพื่อหาวิธีการพัฒนาคุณลักษณะของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้จัดการสนทนากลุ่มขึ้นในวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 โดยให้ผู้มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการด้านผู้เรียน เช่น ผู้อำนวยการ โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเขื่อนพิทยาสรรค์ รวมไปถึงผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษา และครูกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนบรบือ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึก การสนทนากลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ควรได้รับการพัฒนามาก ที่สุดและรองลงมาคือด้านมีวินัยนักเรียน และด้านใฝ่เรียนรู้ ตามลำดับ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างพอ ดังต่อไปนี้

“ที่โรงเรียนของผม ที่เป็นปัญหามากที่สุดก็คือด้านมีวินัย และที่ควรพัฒนา อย่างเร็วก็คือเรื่องการแต่งกายและการเข้าเรียน”

(นายบัณฑิต วิเทห์, 2554 : สนทนากลุ่ม)

“ปัญหาที่ผมพบก็คือ การสอบเข้าศึกษาค่อมหาวิทยาลัย นักเรียนส่วนใหญ่ทำ คะแนนสอบไม่ได้ จึงไม่ได้เรียนในคณะที่ตนเองชอบ”

(นายสมทรัพย์ ภูโสดา, 2554 : สนทนากลุ่ม)

“เรื่องที่สำคัญที่สุดคือเราต้องพัฒนาวินัยก่อนเรื่องอื่นๆ”

(นายพิทักษ์ อโนราช. 2554 : สันทนากลุ่ม)

นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อย โดยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ยังมีผู้อภิปรายกันอย่างกว้างขวาง และปัญหาที่พบก็แตกต่างกันออกไป เช่น การขาดคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน การเล่นเกมพนันในโรงเรียน การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การทะเลาะวิวาท พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางเพศ ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในโรงเรียนอื่นๆ ด้วย

จากผลการดำเนินการวิจัยตามระยะที่ 1 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สามารถสรุปผลการวิจัยที่ได้จากทั้งสองวิธีดังกล่าว ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

สาระที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	สาระที่ได้จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนควรได้รับการพัฒนาเรื่องวินัย - ปัญหาที่พบมากที่สุดคือการแต่งกายไม่ถูกระเบียบของโรงเรียน - นักเรียนไม่ชอบเข้าห้องสมุด - นักเรียนไม่เข้าแถวชื่อของจากสหกรณ์ขอโรงเรียน - นักเรียนเข้าเรียนช้า - นักเรียนไม่ทำการบ้าน - นักเรียนไม่มีกระเป๋าใส่หนังสือมาโรงเรียน - นักเรียนไม่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องพัฒนาเรื่องวินัยเป็นอันดับแรก <p>หลังจากนักเรียนมีวินัยแล้ว คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่นๆ ก็จะตามมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อย - นักเรียนไม่สนใจเรียน - นักเรียนสอบเข้าเรียนต่อได้น้อยและไม่ตรงกับความต้องการ - นักเรียนไม่เข้าเรียน - นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ - นักเรียนไม่มาโรงเรียน

จากตารางที่ 9 พบว่า ข้อมูลจากที่ได้จากการสรุปในตอนที่ 3 ของแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีข้อสรุปทั้งเหมือนและต่างกัน กล่าวคือ ที่เหมือนกันก็คือ ต้องพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยเป็นอันดับแรก เพราะต่างก็เห็นว่าถ้านักเรียนมีวินัย ปัญหาด้านอื่นๆ ที่ตามมาก็จะน้อยลง และที่เห็นต่างกันก็

คือ ปัญหาที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมจะเป็นการไม่เข้าเรียนหรือเข้าเรียนช้า และการไม่ชอบเข้าห้องสมุด แต่ปัญหาที่ได้จากการสนทนากลุ่มก็คือ ปัญหาที่นักเรียนไม่มาโรงเรียน และปัญหาการไม่อ่านหนังสือ ทำให้เห็นได้ชัดว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ควรได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย และด้านใฝ่เรียนรู้ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ประเด็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อเป็นฐานในการพัฒนา

ในการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยประชุมปรึกษาหารือและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายในการกำหนดวิธีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามประเด็นที่ได้จากการสำรวจระดับการปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในระยะที่ 1 ที่เป็นปัญหามากที่สุดและสมควรได้รับการพัฒนาเร่งด่วน ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงร่วมกันระดมความคิดเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้ดีขึ้น ปราบกฏตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงการคัดเลือกประเด็นปัญหา และแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ประเด็นที่คัดเลือก	โครงการ / กิจกรรม	เป้าหมาย
1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
2) ซื่อสัตย์สุจริต	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
3) มีวินัย	1) แต่งกายถูกระเบียบ 2) เข้าเรียนตรงเวลา 3) เข้าแถวซื้อสินค้าใน สหกรณ์โรงเรียน	1. โครงการพัฒนาวินัย 1.1 กิจกรรมแกนนำ ต้นแบบ 1.2 กิจกรรมมาก่อนมี สิทธิ์ก่อน 1.3 กิจกรรมมาก่อนอยู่ ข้างหน้ามาซื้ออยู่ข้างหลัง 1.4 อบรมนักเรียนหน้า เสาธง 1.5 อบรมคาบกิจกรรม	1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 แต่งกายถูกระเบียบ ของโรงเรียนมากขึ้น 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 เข้าเรียนตรงเวลา มากขึ้น 3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 เข้าแถวซื้อสินค้า จากร้านค้าสหกรณ์ของ โรงเรียน
4) ใฝ่เรียนรู้	1) เข้าห้องสมุดเป็นประจำ 2) ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อยู่เสมอ	1. โครงการรักการอ่าน 1.1 กิจกรรมตะกร้า หนังสือ 1.2 กิจกรรมบอกเล่า เก้าสิบ 1.3 อบรมนักเรียน หน้าเสาธง 1.4 อบรมคาบกิจกรรม	1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 มีนิสัยชอบอ่าน หนังสือ 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 หมั่นศึกษาหาความ รู้อยู่เสมอ
5) อยู่อย่างพอเพียง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
6) มุ่งมั่นในการ ทำงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
7) รักความเป็นไทย	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
8) มีจิตสาธารณะ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

จากตารางที่ 10 พบว่า ประเด็นที่คัดเลือกมาเพื่อพัฒนาและโครงการ/กิจกรรมที่นำมา
พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย และด้านใฝ่เรียนรู้ ปรากฏตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงประเด็นปัญหา โครงการ/กิจกรรม แนวทางและเป้าหมายของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ ด้านวินัยและด้านใฝ่เรียนรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ประเด็นที่คัดเลือก	โครงการ / กิจกรรม	เป้าหมาย
1) ด้านมีวินัย	1) แต่งกายถูกระเบียบ 2) เข้าเรียนตรงเวลา 3) เข้าแถวซื้อสินค้าในสหกรณ์โรงเรียน	1. โครงการพัฒนาวินัย 1.1 กิจกรรมแกนนำ ด้านแบบ 1.2 กิจกรรมมาก่อนมีสิทธิ์ก่อน 1.3 กิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้ามาช้อยู่ข้างหลัง 1.4 อบรมนักเรียนหน้าเสาธง 1.5 อบรมคาบกิจกรรม	1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียนมากขึ้น 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าเรียนตรงเวลามากขึ้น 3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าแถวซื้อสินค้าจากร้านค้าสหกรณ์ของโรงเรียน
2) ด้านใฝ่เรียนรู้	1) เข้าห้องสมุดเป็นประจำ 2) ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	1. โครงการรักการอ่าน 1.1 กิจกรรมตะกร้าหนังสือ 1.2 กิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ 1.3 อบรมนักเรียนหน้าเสาธง 1.4 อบรมคาบกิจกรรม	1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีนิสัยชอบอ่านหนังสือ 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

จากตารางที่ 11 สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

3.1 ผลการคัดเลือกประเด็นพิจารณา

ผลการคัดเลือกประเด็นพิจารณา พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการพัฒนามี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านมีวินัย และด้านใฝ่เรียนรู้ ซึ่งประเด็นที่คัดเลือกมา ประกอบด้วย

3.1.1 การแต่งกายถูกระเบียบ

3.1.2 เข้าแถวตรงเวลา

3.1.3 เข้าแถวซื้อสินค้าสหกรณ์โรงเรียน

3.1.4 เข้าห้องสมุดเป็นประจำ

3.1.5 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (ระยะที่ 2)

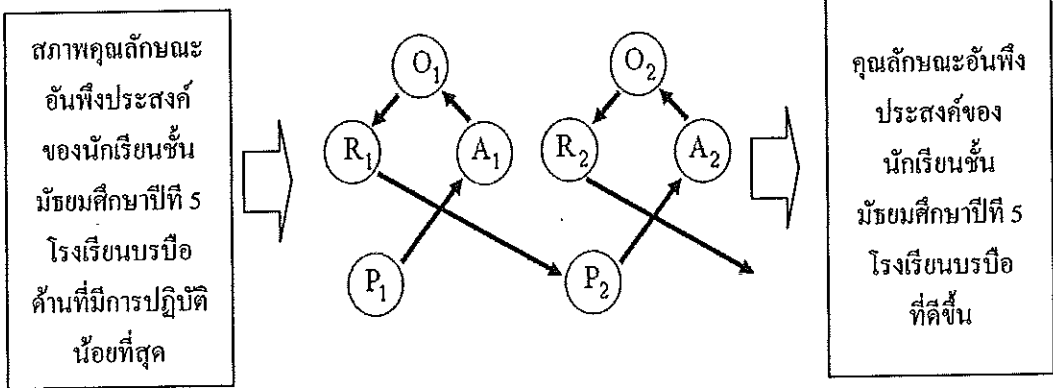
จากตารางที่ 11 สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านมีวินัย จะต้องใช้กิจกรรมในการพัฒนาประเด็นเกี่ยวกับ การแต่งกายถูกระเบียบ เข้าแถวตรงเวลา และเข้าแถวซื้อสินค้าสหกรณ์ โรงเรียน ทั้งหมด 5 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมแกนนำต้นแบบ กิจกรรมมาก่อนมีสิทธิ์ก่อน กิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาช้าอยู่ด้านหลัง การอบรมนักเรียนหน้าเสาธง และอบรมคาบกิจกรรม และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ จะต้องใช้กิจกรรมในการพัฒนาประเด็นเกี่ยวกับเข้าห้องสมุดเป็นประจำ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ทั้งหมด 4 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรม ตะกร้าหนังสือ กิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ อบรมหน้าเสาธง และอบรมคาบกิจกรรม

1. ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย : โครงการพัฒนาวินัยนักเรียน

การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาวินัยนักเรียน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้เริ่มดำเนินโครงการระหว่างเดือน มิถุนายน 2554 ถึงเดือน กันยายน 2554 โดยแบ่งเป็น 2 วงรอบ ในระหว่างดำเนินงานตามโครงการผู้รับผิดชอบโครงการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งกิจกรรมที่ดำเนินการพัฒนาวินัยนักเรียน ประกอบด้วย

1. กิจกรรมแกนนำต้นแบบ
2. กิจกรรมมาก่อนมีสิทธิ์ก่อน
3. กิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาช้าอยู่ด้านหลัง
4. การอบรมนักเรียนหน้าเสาธง
5. อบรมคาบกิจกรรม

ผู้วิจัยขอเสนอผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในแต่ละกิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมผู้วิจัยได้วางรูปแบบการเขียนรายงานตามแผนภูมิความคิด ไว้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิความคิด

1.1 ผลการพัฒนากิจกรรมแกนนำต้นแบบ (วงรอบที่ 1)

1.1.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมแกนนำต้นแบบ โดยเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 และมอบให้ ผู้รับผิดชอบกิจกรรมประชาสัมพันธ์ เพื่อเตรียมรูปแบบกิจกรรม เตรียมอุปกรณ์ หรือ สิ่งจำเป็นในการดำเนินการตามกิจกรรม

1.1.2 Action₁ : ผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการจัดประชุมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อชี้แจงจุดประสงค์ของกิจกรรม ให้ครูที่ปรึกษาแต่ละห้องคัดเลือกนักเรียนห้องละ 4 คน จำนวน 9 ห้อง รวมทั้งหมด 36 คน โดยคัดเลือกนักเรียนที่แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน โดยใช้วิธีการสังเกต จากนั้นให้นักเรียนที่คัดเลือกมา ไปแนะนำเพื่อนในชั้นเรียนให้แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน โดยเริ่มจากนักเรียน 1 คน แนะนำเพื่อน 1 คน หลังจากนั้นก็ไปบอกครูที่ปรึกษาว่า นักเรียนที่เราแนะนำให้ปรับพฤติกรรมแต่งกายคือใครและเรื่องที่แนะนำให้ปรับเปลี่ยนในเรื่องใดบ้าง เช่น ชอบปล่อยเสื้อลอยชาย ใส่ชุดพละในวันที่ไม่มีเรียนวิชาพละ ไม่สวมถุงเท้ามาโรงเรียน

1.1.3 Observe₁ : ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรมนักเรียนคนดังกล่าวเป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อให้แน่ใจว่าพฤติกรรมด้านการแต่งกายของนักเรียนคนดังกล่าวได้ปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น หลังจากนั้นให้นักเรียนคนที่แนะนำและถูกแนะนำในรอบแรก ไปแนะนำเพื่อนในห้องเรียนเดียวกันต่อไปอีกเรื่อยๆ จนครบทุกคนในระหว่างการทำงานตามกิจกรรม ครูที่ปรึกษาสังเกตการให้ความร่วมมือของนักเรียนปรากฏว่านักเรียนให้ความร่วมมืออยู่ในเกณฑ์ดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ยังแต่งกายไม่ถูกระเบียบคือปล่อยเสื้อลอยชาย และไม่แต่งเครื่องแบบกิจกรรมบังคับในวันพฤหัสบดี

1.1.4 Reflect₁ : หลังจากจัดกิจกรรมแกนนำต้นแบบครบ 8 สัปดาห์ ส่งผลให้นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบมากขึ้นแต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ อาจจะใช้วิธีอื่นร่วมแก้ พัฒนานักเรียนด้วย เช่น การเช็กชื่อนักเรียนที่แต่งกายไม่ถูกระเบียบ และมีบทลงโทษ สำหรับนักเรียนที่แต่งกายไม่ถูกระเบียบ คือ การวิ่งรอบสนามฟุตบอล การล้างห้องน้ำ ซึ่ง ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจะใช้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นในวงรอบที่ 2 ต่อไป

1.2 ผลการพัฒนากิจกรรมแกนนำต้นแบบ (วงรอบที่ 2)

1.2.1 Plan₂ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมแกนนำต้นแบบ ในวงรอบที่ 2 โดยเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนสิงหาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 ใช้วิธีการเช็กชื่อนักเรียนที่แต่งกายถูกระเบียบ คือ ให้นักเรียนที่แต่งกายไม่ถูกระเบียบลงชื่อไว้ ว่าตนเองผิดระเบียบอะไรบ้าง แล้ววันต่อมาก็ติดตามผลว่านักเรียนคนดังกล่าวแต่งกายถูกระเบียบหรือไม่ ถ้ายังไม่ถูกระเบียบก็ให้บทลงโทษ คือ การวิ่งรอบสนามฟุตบอล และการ ล้างห้องน้ำ

1.2.2 Action₂ : ครูที่ปรึกษาตรวจการแต่งกายของนักเรียนตอนเช้าแถวตอน เข้าแล้วเขียนชื่อนักเรียนที่แต่งกายไม่ถูกระเบียบไว้พร้อมทั้งเขียนไว้ด้วยว่านักเรียนคนดังกล่าว แต่งกายไม่ถูกระเบียบอะไรบ้าง เช่น เสื้อลอมชาย ผอมขาว ไม่สวมถุงเท้า ใส่ชุดพละในวันที่ ไม่มีเรียนวิชาพละหลังจากนั้น วันต่อมาก็ตรวจอีกรอบ ถ้านักเรียนคนดังกล่าวแต่งตัวถูกระเบียบก็ชมเชย แต่ถ้ายังแต่งผิดระเบียบหรือยังไม่แก้ไข ก็ทำโทษโดยการให้วิ่งรอบสนาม ฟุตบอล และล้างห้องน้ำ

1.2.3 Observe₂ : ในระหว่างการดำเนินการตามกิจกรรม ผู้รับผิดชอบ สังเกตการแต่งกายของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการแต่งกายไปในทางที่ดีขึ้นกว่าการพัฒนาในรอบที่ผ่านมา เนื่องจากนักเรียนกลัวบทลงโทษที่ต้องมาวิ่งรอบสนามฟุตบอล และนักเรียนไม่อยากล้างห้องน้ำ

1.2.4 Reflect₂ : ผลการจัดกิจกรรมแกนนำต้นแบบ ส่งผลให้นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบมากขึ้นจนเป็นที่น่าพอใจ เช่น การแต่งกายในวันพฤหัสบดีที่เป็นการแต่ง เครื่องแบบกิจกรรมบังคับนักเรียนก็ใส่ชุดกิจกรรมมาตรงตามกิจกรรมที่ตนเองเลือกจนเป็นผล ทำให้การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก แต่ยังมีนักเรียนที่ แต่งกายไม่เรียบร้อยจำนวนหนึ่ง เป็นนักเรียนที่ไม่เข้าเรียน และอยู่นอกบริเวณโรงเรียน ซึ่งไม่สามารถแนะนำให้เข้าร่วมกิจกรรมแกนนำต้นแบบได้ ดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรแจ้ง

ผู้ปกครองให้รับทราบถึงการไม่เข้าเรียนของนักเรียนด้วยเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาไปพร้อมๆ กัน

1.3 ผลการพัฒนากิจกรรมมาก่อนมีสิทธิก่อน (วงรอบที่ 1)

1.3.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมมาก่อนมีสิทธิ ก่อน โดยจะเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 โดย ให้ผู้สอนทุกคน สอดแทรกข้อดีของการเข้าเรียนตรงเวลา ว่านอกจากนักเรียนจะได้รับความรู้ ที่ครบถ้วนตามที่ครูสอนแล้วนักเรียนยังเป็นบุคคลที่มีความประพฤติดี เป็นคนตรงต่อเวลา

1.3.2 Action₁ : ครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทุกคน แนะนำ นักเรียนให้เข้าเรียนให้ตรงเวลาในชั่วโมงที่ตนเองสอน พร้อมอธิบายถึงข้อดีของการเข้าเรียน ตรงเวลาว่าประการแรกก็คือ นักเรียนเป็นคนมีความรับผิดชอบ และนักเรียนจะได้รับความรู้ มากกว่าคนที่เข้าเรียนช้ากว่า หรือไม่เข้าเรียนเลย

1.3.3 Observe₁ : จากการสอบถามจากผู้ร่วมวิจัยถึงผลของการดำเนินการตาม กิจกรรม พบว่า ในระหว่างที่ผู้สอนให้คำแนะนำ สังเกตการให้ความร่วมมือของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคือเข้าเรียนเร็วขึ้น จากเดิมเข้าเรียนช้ากว่าผู้สอน 10 นาที ก็ลดลงเหลือ 3-5 นาที แต่นักเรียนที่ไม่ได้รับฟังการแนะนำยังคงเข้าเรียนช้าเหมือนเดิม

1.3.4 Reflect₁ : จากการวิเคราะห์ถึงนักเรียนที่เข้าเรียนช้าหรือไม่เข้าเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มดังกล่าวเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียน 0 ร มส จำนวนหลายวิชา ซึ่งการไม่ เข้าเรียนก็เป็นสาเหตุหลัก ดังนั้นการที่จะทำให้นักเรียน มีผลการเรียนดีขึ้นนอกจากจะให้ คำแนะนำแล้วควรมีคะแนนพิเศษสำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนเร็วด้วย และตัดคะแนนสำหรับ นักเรียนที่เข้าเรียนช้า ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจะใช้เป็นแนวทางการพัฒนาให้คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นในวงรอบที่ 2 ต่อไป

1.4 ผลการพัฒนากิจกรรมมาก่อนมีสิทธิก่อน (วงรอบที่ 2)

1.4.1 Plan₂ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมมาก่อนมีสิทธิ ก่อน โดยเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนสิงหาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 โดยมี แนวทางในการพัฒนาคือ ให้คะแนนพิเศษให้กับนักเรียนที่เข้าเรียนตรงเวลาทุกครั้งตามความ เหมาะสม หรือการเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่ตรงเวลา และตัดคะแนนนักเรียนที่เข้าเรียนช้า

1.4.2 Action₂ : ครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แต่ละคน นอกจาก จะให้คำแนะนำในการเข้าเรียนให้ตรงเวลาแล้ว ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนพิเศษสำหรับนักเรียนที่ เข้าเรียนตรงเวลา ตามความเหมาะสมของรายวิชา สำหรับผู้วิจัยเอง จะให้คะแนนทุกชั่วโมง คือ ถ้านักเรียนเข้าเรียนตรงเวลาทุกครั้ง จะให้ 10 คะแนน และถ้าเข้าช้า 1 ครั้งจะตัดครั้งละ 0.5

คะแนน และตัดคะแนนสำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนช้า ครั้งละ 0.5 คะแนน เพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียน

1.4.3 Observe₂ : ก่อนการพัฒนา มีนักเรียนกลุ่มเดิมๆที่ยังคงเข้าเรียนช้า แต่หลังจากที่ผู้สอนได้ให้คำแนะนำพร้อมทั้งตั้งกติกาใหม่คือการให้คะแนนพิเศษสำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนเร็ว และตัดคะแนนสำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนช้า ปรากฏว่า พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวก็ดีขึ้น กล่าวคือ นักเรียนเข้าเรียนเร็วขึ้นและไม่ค่อยขาดเรียน

1.4.4 Reflect₂ : จากผลการจัดกิจกรรมมาก่อนมีสิทธิก่อน โดยใช้วิธีการแนะนำนักเรียน การให้คะแนนสำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนตรงเวลา และตัดคะแนนนักเรียนที่เข้าเรียนช้าหรือไม่เข้าเรียน ปรากฏว่า นักเรียนให้ความสำคัญต่อการให้คะแนนหรือตัดคะแนนมากกว่าการที่ครูอบรมสั่งสอน แต่สำหรับนักเรียนที่ไม่สนใจเลยไม่ว่าจะเป็นการตัด ก็ยังคงไม่เข้าเรียนอยู่ดี ดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยอาจจะเช็คเวลาเรียนก่อนการสอนจะทำให้ นักเรียนกระตือรือร้นมากขึ้น

1.5 ผลการพัฒนากิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาช้อยู่ข้างหลัง (วงรอบที่ 1)

1.5.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรม มาก่อนอยู่ข้างหน้า มาช้อยู่ข้างหลัง โดยจะเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 และมอบให้ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเตรียมรูปแบบกิจกรรม และประชาสัมพันธ์การดำเนินการตามกิจกรรม คือควรสอดแทรกในเนื้อหาทุกสาระในชั่วโมงที่ตนเองสอน และชี้แจงผลดี – ผลเสีย ของการขาดระเบียบวินัย โดยเน้นที่การเข้าแถวซื้ออาหารกลางวันที่โรงอาหาร การเข้าแถวซื้อสินค้าในสหกรณ์โรงเรียน ใครมาก่อนต้องได้รับการบริการก่อน การเดินเข้าห้องเรียนอย่างเป็นแถวหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ หรือการเข้าแถวประกอบกิจกรรมอื่น ๆ

1.5.2 Action₁ : การจัดกิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาช้อยู่ข้างหลัง ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมปรึกษาหารือและได้ข้อสรุปว่า การดำเนินกิจกรรมนี้ ครูผู้สอนทุกคนควรสอดแทรกในเนื้อหาทุกสาระในชั่วโมงที่ตนเองสอน และชี้แจงผลดี – ผลเสีย ของการขาดระเบียบวินัย โดยเน้นที่การเข้าแถวซื้ออาหารกลางวันที่โรงอาหาร การเข้าแถวซื้อสินค้าในสหกรณ์โรงเรียน ใครมาก่อนต้องได้รับการบริการก่อน การเดินเข้าห้องเรียนอย่างเป็นแถวหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ หรือการเข้าแถวประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติอยู่แล้ว และสังคมไทยกำลังต้องการให้เกิดขึ้นกับเยาวชน

1.5.3 Observe₁ : ในระหว่างการดำเนินงานตามกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่

ให้ความร่วมมือดี เวล่านักเรียนจะซื้อของที่สหกรณ์หรือที่อื่นๆ หรือการซื้อข้าวที่โรงอาหาร เวล่านักเรียนจะจ่ายเงิน นักเรียนมีระเบียบ รู้จักเข้าแถว ใครมาก่อนก็ซื้อก่อน มาทีหลังก็ซื้อทีหลัง แต่ยังมีนักเรียนผู้ชายเพียงบางคนที่ไม่ปฏิบัติตามที่ครูบอก

1.5.4 Reflect₁ : การจัดกิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาซื้ออยู่ข้างหลัง ส่งผลให้นักเรียนรู้จักเข้าแถวในการซื้อของมากขึ้น เพราะไม่ได้ทำอะไรที่มันยุ่งยาก แต่ก่อนการพัฒนาที่นักเรียนไม่ปฏิบัติเพราะนักเรียนไม่ได้ใส่ใจ และครูขาดการแนะนำ ยกย่องและชมเชย ในส่วนของนักเรียนชายบางคนที่ไม่เข้าแถว หรือยังไม่เป็นระเบียบ ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ควรยกย่อง ชมเชย นักเรียนเรียนปฏิบัติเป็นแบบอย่าง พร้อมทั้งให้ครูกลุ่มบริหารกิจการนักเรียนมาเดินดูความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียนคนอื่นๆ ได้ปฏิบัติตาม ซึ่งจะพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในวงรอบที่ 2 ต่อไป

1.6 ผลการพัฒนากิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาซื้ออยู่ข้างหลัง (วงรอบที่ 2)

1.6.1 Plan₂ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาซื้ออยู่ข้างหลัง โดยเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนสิงหาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 โดยมีการใช้วิธีการ คือ ให้ค่ายกย่อง ชมเชยเวลานักเรียนทำถูกระเบียบ และให้ครูกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน มาช่วยเดินดูพฤติกรรมนักเรียนในช่วงระยะเวลาที่มีการจัดกิจกรรม

1.6.2 Action₂ : ดำเนินการตามกิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาซื้ออยู่ข้างหลัง โดยให้ค่ายกย่อง ชมเชย นักเรียนที่ปฏิบัติถูกต้อง พร้อมทั้งจัดเวรให้ครูกลุ่มบริหารวิชาการมาเดินดูความเป็นระเบียบ ในขณะที่ขายของในสหกรณ์โรงเรียน หรือช่วงพักรับประทานอาหารเที่ยงของนักเรียน

1.6.3 Observe₂ : จากการพัฒนาในรอบที่ 2 ทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากเดิมที่นักเรียนไม่เข้าแถวซื้อสินค้า หรือจ่ายเงินค่าอาหารกลางวัน ทำให้นักเรียนเข้าแถวซื้อของเกือบทุกคนเหลือแต่นักเรียนที่ไม่ค่อยมาซื้อของ หรือนานๆ ค่อยมาซื้อของที่สหกรณ์โรงเรียน

1.6.4 Reflect₂ : ผลการจัดกิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาซื้ออยู่ข้างหลัง ส่งผลให้นักเรียนมีระเบียบมากขึ้นเวลาเข้าแถวซื้อของในสหกรณ์ และยังส่งผลไปถึงการเข้าแถวซื้อของในโรงอาหารของโรงเรียนด้วย ดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยให้นักเรียนหยิบบัตรคิวเวลาจ่ายค่าอาหารหรือจ่ายเงินที่สหกรณ์โรงเรียน

1.7 ผลการพัฒนากิจกรรมอบรมหน้าเสาธง (วงรอบที่ 1)

1.7.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง โดยจะเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 โดยการมอบหมายให้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีส่วนร่วมในการอบรมหน้าเสาธง จะมีการแบ่งเวรขึ้นพูดเป็นประจำ โดยเรื่องที่จะขึ้นพูดจะมีทั้งข่าวสารในแต่ละวันและสอดแทรกเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย

1.7.2 Action₁ : ดำเนินการตามกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง คือ ให้นักเรียนพูดหน้าเสาธงตามที่ได้แบ่งเวรกันไว้ โดยวันจันทร์เป็นเวรของคณะสีเหลือง วันอังคารเป็นเวรคณะสีม่วง วันพุธคณะสีแดง วันพฤหัสบดีคณะสีฟ้า และวันศุกร์คณะสีคราม โดยในแต่ละวันให้สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย

1.7.3 Observe₁ : นักเรียนไม่ค่อยสนใจฟังเวลาครูพูด อาจจะเป็นเพราะบางวันฝนตกทำให้บริเวณที่นั่งเปียก นักเรียนก็เลยนั่งไม่สะดวก และบางวันแคะรื้อนมากจนนักเรียนไม่มีสมาธิในการนั่งฟังการอบรม และยังมีนักเรียนกลุ่มหนึ่งมาไม่ทันการอบรมเนื่องจากบ้านอยู่ไกล

1.7.4 Reflect₁ : หลังจากอบรมหน้าเสาธงแล้ว นักเรียนมาเข้าแถวตอนเช้ามากขึ้น ร่วมทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นตลอดเห็นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมวันสุนทรภู่และวันภาษาไทยแห่งชาติที่ผ่านมา แต่ยังมีนักเรียนที่อาศัยอยู่บ้านไกลที่มาเข้าแถวไม่ทันเนื่องจากเป็นฤดูฝนทำให้รถโดยสารประจำทางออกจากหมู่บ้านช้า ซึ่งผู้วิจัยควรจะต้องจัดกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธงให้นานขึ้นโดยปกติใช้เวลา 5-10 นาที ก็เปลี่ยนเป็น 10-20 นาที ซึ่งจะทำให้นักเรียนที่อยู่บ้านไกลเดินทางมาถึงโรงเรียนทันเวลาการอบรม หรือถ้ามาไม่ทันก็เป็นส่วนน้อย และปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการ ให้เหมาะสมกับสภาพอากาศในแต่ละวัน

1.8 ผลการพัฒนากิจกรรมอบรมหน้าเสาธง (วงรอบที่ 2)

1.8.1 Plan₂ : ในการอบรมวงรอบที่ 2 เริ่มดำเนินงานในเดือนสิงหาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 โดยมีปรับเปลี่ยนวิธีการคือ เพิ่มเวลาอบรมหน้าเสาธงเพื่อให้นักเรียนที่อยู่บ้านไกลมาเข้าแถวทันการอบรมหน้าเสาธง และปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการให้เหมาะสมกับสภาพอากาศในแต่ละวัน เช่น วันไหนฝนตก ก็ให้นักเรียนเข้าแถวหน้าชั้นเรียนตนเอง และฟังการอบรมสั่งสอนผ่านระบบเสียงตามสาย และถ้าวันไหนแคะรื้อนมากก็ต้องรีบพูดให้จบไม่ยืดเยื้อเพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมหน้าเสาธง และเข้ารับฟังการอบรมในวันถัดไป

1.8.2 Action₂ : เพิ่มเวลาพูดหน้าเสาธงให้มากขึ้นแต่ไม่เบียดบังเวลาเรียนในช่วงเช้าโมงแรก เพื่อให้นักเรียนที่อยู่บ้านไกลมาเข้าแถวทันการอบรมหน้าเสาธง และในส่วนของสภาพดิน ฟ้า อากาศ ก็มีการวางแผนคือ ถ้าวันไหนฝนตก ก็ให้นักเรียนเข้าแถวหน้าชั้นเรียนตนเอง และฟังการอบรมสั่งสอนผ่านระบบเสียงตามสาย และถ้าวันไหนแดดร้อนมากก็ต้องรีบพูดให้จบไม่ยืดเยื้อเพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมหน้าเสาธง และเข้ารับฟังการอบรมในวันถัดไป

1.8.3 Observe₂ : นักเรียนมาโรงเรียนแต่เช้า เข้าแถวทันเวลาคุณครูอบรม เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน ฝนไม่ค่อยตก และอากาศดีในตอนเช้าทำให้รถโดยสารประจำทางมาถึงโรงเรียนตามปกติ ทำให้นักเรียนมาทันฟังคุณครูอบรม ซึ่งเมื่อเทียบดูแล้วมีจำนวนนักเรียนได้รับฟังการอบรมมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทางที่ดีขึ้น

1.8.4 Reflect₂ : นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยที่ดีขึ้น สังกัดได้จาก การเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น การแต่งกายเรียบร้อย การเข้าเรียนตรงเวลา การร้องเพลงชาติไทยหรือการสวดมนต์ไหว้พระก็มีจำนวนนักเรียนที่มาเข้าแถวฟังมากขึ้น แต่นักเรียนที่ไม่เข้าแถวในตอนเช้ายังคงมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ดีขึ้นต่อไปดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรจะหาวิธีให้นักเรียนเข้าแถวเสียก่อน โดยการออกตรวจจุดเสียงที่นักเรียนจะมีว่สุ่มกันในช่วงเวลาเข้าแถวตอนเช้า

1.9 ผลการพัฒนากิจกรรมอบรมคาบกิจกรรม (วงรอบที่ 1)

1.9.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมอบรมคาบกิจกรรม โดยจะเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 โดยแบ่งเป็นสัปดาห์ในแต่ละสัปดาห์จะมีคาบกิจกรรมอยู่ 1 คาบ จะมีการพูดและร่วมทำกิจกรรมในคาบนี้ และบางชั่วโมงจะนิมนต์พระสงฆ์ มาอบรมธรรมะให้กับนักเรียนหรืออาจเป็นองค์กรอื่น ที่สนใจจะเข้าร่วมอบรมนักเรียนตามกาลต่างๆ เช่น สถานีตำรวจ โรงพยาบาล วัด โดยแบ่งเวลาดังนี้เวลา 14.40 น. นักเรียนพร้อมกันที่หอประชุม เวลา 14.40-14.55 น. ร่วมกันร้องเพลงมาร์ชโรงเรียน เวลา 14.55-15.15 น. คุรุอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เวลา 15.15-15.30 น. นำนักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี เวลา 15.30 น. ถึงเวลาเลิกโรงเรียน

1.9.2 Action₁ : จัดอบรมตามกำหนดที่จัดไว้ดังนี้ วันศุกร์ ช่วงโมงสุดท้ายเริ่มเวลา 14.40 น. นักเรียนพร้อมกันที่หอประชุม เวลา 14.40-14.55 น. ร่วมกันร้องเพลงมาร์ช

โรงเรียน เวลา 14.55–5.15 น. ครอบบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามเวรที่ได้แบ่งไว้ เช่น วันศุกร์ที่ 10 มิถุนายน 2554 คุณครูณรงค์ เสนาคำ ครอบบรมนักเรียน เรื่องการออกนอกบริเวณโรงเรียน และการว่าต้องขออนุญาต ครูเวรประจำวัน และมีขั้นตอนอย่างไร รวมไปถึงการเขียนใบลาและกรณีที่ไม่ว่างโรงเรียนต้องปฏิบัติอย่างไร หลังจากนั้น เวลา 15.15–15.30 น. นำนักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ถึงเวลา 15.30 น. ถึงเวลาเลิกโรงเรียน และวันศุกร์ที่ 24 มิถุนายน 2554 บริษัทอสังหาริมทรัพย์ สาขาบรีโอ มารณรงค์เรื่องการขับขี้ออกกัก เปิดไฟใส่หมวก ก็ใช้เวลาในคาบที่ 7

1.9.3 Observe₁ : เวลาครูที่โรงเรียนเป็นผู้ครอบบรมนักเรียน นักเรียนจะไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ซึ่งต่างจากเวลาที่องค์กรหรือบุคคลภายนอกมาครอบบรม นักเรียนจะตั้งใจฟังและร่วมทำกิจกรรมดีกว่า และกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมจะประสบความสำเร็จมากกว่า กิจกรรมที่นักเรียนนั่งฟังเฉยๆ

1.9.4 Reflect₁ : หลังจากครอบบรมคาบกิจกรรมแล้ว นักเรียนร่วมทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นตลอดเห็นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมวันสุนทรภู่ และวันภาษาไทยแห่งชาติและยังจะทำกิจกรรมนี้เป็นประจำตลอดไป แต่ก็ยังมีนักเรียนที่ไม่ว่างโรงเรียนและแต่งกายไม่เรียบร้อยมากพอสมควร ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยควรจะใช้วิทยากรภายนอกมาครอบบรมนักเรียนให้ตรงกับด้านที่เป็นปัญหา เช่น ให้ทหารหรือตำรวจมาครอบบรมด้านการแต่งกาย และระเบียบวินัยนิมนต์พระสงฆ์มาครอบบรมนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาการขาดสมาธิในขณะที่เรียนหนังสือ ซึ่งผู้วิจัยจะใช้แก้ปัญหาให้วงรอบที่ 2 ต่อไป

1.10 ผลการพัฒนากิจกรรมครอบบรมคาบกิจกรรม (วงรอบที่ 2)

1.10.1 Plan₂ : ในการครอบบรมวงรอบที่ 2 เริ่มดำเนินงานในเดือนสิงหาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 โดยเป็นวิธีการคือใช้วิทยากรภายนอกมาครอบบรมนักเรียนให้ตรงกับด้านที่เป็นปัญหา เช่น ให้ทหารหรือตำรวจมาครอบบรมด้านการแต่งกาย และระเบียบวินัยนิมนต์พระสงฆ์มาครอบบรมนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาการขาดสมาธิในขณะที่เรียนหนังสือ

1.10.2 Action₂ : เจ้าหน้าที่ตำรวจมาครอบบรมนักเรียนในวันที่ 19 สิงหาคม 2554 ซึ่งเน้นเรื่องระเบียบวินัย เชิญเจ้าหน้าที่พยาบาลของโรงพยาบาลมาครอบบรมในวันที่ 9 กันยายน 2554 โดยครอบบรมที่ครอบบรมคือเรื่องการดูแลสุขภาพ และการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรง และนิมนต์พระสงฆ์มาครอบบรมนักเรียนในวันที่ 16 กันยายน 2554 เพื่อแก้ปัญหาการขาดสมาธิในขณะที่เรียนหนังสือ ส่วนวันศุกร์อื่นๆ ครูเวรก็ครอบบรมตามปกติ

1.10.3 Observe₂ : นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในคาบอบรมกิจกรรมส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและมีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีขึ้นตามลำดับ

1.10.4 Reflect₂ : ผลการดำเนินตามกิจกรรมปรากฏว่านักเรียนมีการพัฒนาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยที่ดีขึ้น เห็นได้จากการนั่งฟังอย่างตั้งใจขณะที่พระสงฆ์ให้การอบรม และทำให้นักเรียนมีวินัยในตัวเองมากขึ้น เช่น การเข้าเรียนเร็วขึ้น และการแต่งกายถูกระเบียบ แต่อย่างไรก็ดีการอบรมควรควรให้วิทยากรภายนอกมาอบรมจะทำให้นักเรียนตั้งใจฟังและปฏิบัติตามมากขึ้นและควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ

หลังจากผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านมีวินัย ตามโครงการพัฒนานิสัยนักเรียน โดยใช้กิจกรรมแกนนำต้นแบบ กิจกรรมมาก่อนมีสิทธิ์ก่อน กิจกรรมมาก่อนอยู่ข้างหน้า มาช้อยู่ข้างหลัง การอบรมหน้าเสาธง และการอบรมในคาบกิจกรรม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ประเมินนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ปรากฏผลตามตารางที่ 12 ดังนี้

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อน-หลัง การพัฒนา คุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ ด้านมีวินัย

ข้อ ที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการปฏิบัติ				
		$\bar{X}$ ก่อน	$\bar{X}$ หลัง	S.D. ก่อน	S.D. หลัง	แปลผล
1.	ปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน	2.64	3.01	0.42	0.24	ปานกลาง
2.	ส่งการบ้านตรงเวลา	2.74	3.34	0.54	0.33	ปานกลาง
3.	เดินแถวไป - กลับจากโรงเรียน	2.55	4.21	0.45	0.37	มาก
4.	แต่งกายถูกระเบียบ	1.37	4.12	0.55	0.23	มาก
5.	มีความรับผิดชอบในการทำงาน	2.63	3.64	0.41	0.19	มาก
6.	เข้าเรียนตรงเวลา	1.42	3.73	0.64	0.17	มาก
7.	ทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย	2.77	3.11	0.33	0.23	ปานกลาง
8.	เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตาม	2.60	3.20	0.47	0.26	ปานกลาง
9.	มีกระเป๋าสตางค์และอุปกรณ์การเรียนพร้อมเสมอ	2.57	3.05	0.33	0.24	ปานกลาง
10.	ขออนุญาตครูทุกครั้งที่จะเข้า - ออกห้องเรียน	2.70	3.66	0.43	0.21	มาก
11.	เขียนใบลาทุกครั้งเมื่อขาดเรียน	2.55	3.37	0.37	0.35	มาก
12.	เข้าแถวซื้อสินค้าในสหกรณ์โรงเรียน	2.17	4.63	0.61	0.22	มากที่สุด
13.	ไม่หยอกล้อ / เล่น ขณะเดินแถว	2.69	3.87	0.45	0.24	มาก
14.	ใช้คำพูดสุภาพ ขอบคุณ ขอโทษ ตามควรแก่โอกาสของบุคคลที่พูดด้วย	2.61	3.71	0.44	0.19	มาก
15.	ไม่แสดงกิริยาที่น่ารังเกียจและน่าอาย	2.58	3.69	0.36	0.28	มาก
เฉลี่ยรวม		2.44	3.62	0.45	0.25	มาก

จากตารางที่ 12 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในตารางที่ 11 ทั้ง 3 ข้อ คือ นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียนมากขึ้น เข้าเรียนตรงเวลามากขึ้น และเข้าแถวซื้อสินค้าจากร้านค้าสหกรณ์ของโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับตารางที่ 6 คือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัยก่อนได้รับการพัฒนา

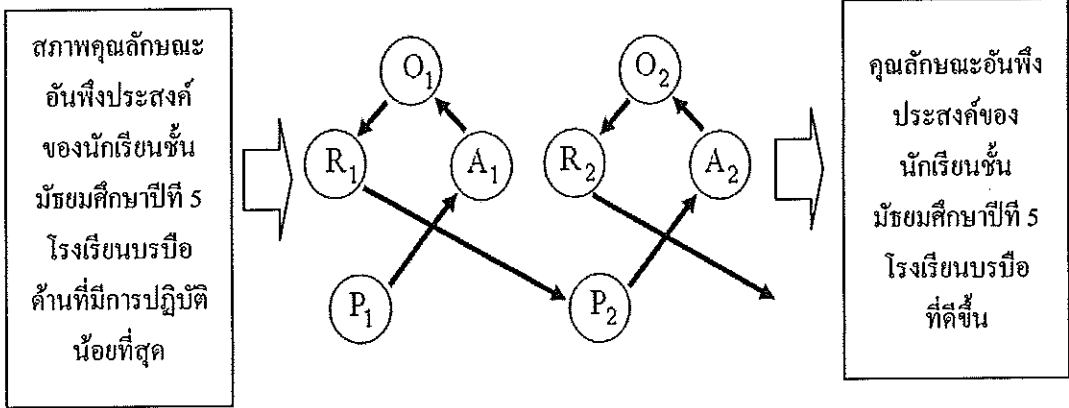
ผลปรากฏว่า ก่อนการได้รับการพัฒนาภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.45 หลังจกได้รับการพัฒนาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ นักเรียนเข้าแถวซื้อสินค้าในสหกรณ์โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.22 นักเรียนเดินแถวไป - กลับจากแถว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.37 และนักเรียนแต่งกายถูกระเบียบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 แต่ยังพบว่า มีนักเรียนส่วนหนึ่งไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนและมีนักเรียนบางคนยังไม่มีการเป่าและอุปกรณ์การเรียน ซึ่งผู้วิจัยจะต้องพัฒนาในโอกาสต่อไป

2. ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ : โครงการรักการอ่าน

การดำเนินงานตามโครงการรักการอ่าน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้เริ่มดำเนินโครงการระหว่างเดือน มิถุนายน 2554 ถึงเดือน กันยายน 2554 โดยแบ่งเป็น 2 วรรจบ ในระหว่างดำเนินงานตามโครงการผู้รับผิดชอบโครงการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งแต่ละกิจกรรม ประกอบด้วย

1. กิจกรรมตะกร้าหนังสือ
2. กิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ
3. อบรมหน้าเสาธง
4. อบรมคาบกิจกรรม

ผู้วิจัยขอเสนอผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในแต่ละกิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมผู้วิจัยได้วางรูปแบบการเขียนรายงานตามแผนภูมิความคิด ไว้ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิความคิด

2.1 ผลการพัฒนากิจกรรมตะกร้าหนังสือ (วงรอบที่ 1)

2.1.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมตะกร้าหนังสือ โดยเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 และมอบให้ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเตรียมตะกร้า ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินการตามกิจกรรม จำนวน 50 ใบ พร้อมชี้แจงและขอความร่วมมือกับบรรณารักษ์ห้องสมุดว่าจะทำกิจกรรมตะกร้าหนังสือ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการกันมากๆ บอกให้นักเรียนเขียนบันทึกการ อ่านว่าตนได้อ่านหนังสือเรื่องอะไรบ้าง แล้วได้อะไรจากหนังสือเล่มนั้น พร้อมจดบันทึกส่งครูในวันที่ครูกำหนด

2.1.2 Action₁ : ผู้รับผิดชอบโครงการได้นำเสนอกิจกรรมตะกร้าหนังสือ โดยมอบหมายให้ครูประจำชั้น ได้ติดตามการใช้บริการยืมหนังสือตามกิจกรรมเพื่อออกมาอ่าน นอกบริเวณห้องสมุด หลังจากนั้นผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจัดซื้อตะกร้าเตรียมไว้ จำนวน 50 ใบ เพื่อให้นักเรียนที่ไม่ชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด ก็สามารถนำหนังสือที่ชอบอ่านใส่ในตะกร้า แล้วนำไปอ่านนอกห้องสมุดได้ โดยให้นักเรียนแต่ละคนที่เข้าร่วมกิจกรรมตะกร้าหนังสือ เขียนบันทึกการ อ่านว่าตนได้อ่านหนังสือเรื่องอะไรบ้าง แล้วได้อะไรจากหนังสือเล่มนั้น พร้อมจดบันทึกส่งครูในวันที่ครูกำหนด แล้วครูที่ปรึกษาได้สรุปว่ามีนักเรียนคนใดที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมตะกร้าหนังสือ และยังมีใครที่ยังไม่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะได้เรียกนักเรียนคนดังกล่าวมาคุยเพื่อรับทราบสาเหตุและหาทางแก้ไขต่อไป

2.1.3 Observe₁ : ในระหว่างการดำเนินงานตามกิจกรรม ผู้รับผิดชอบสังเกตการให้ความร่วมมือของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และมีนักเรียนหลายคนไม่เข้าร่วม

กิจกรรม ผู้รับผิดชอบโครงการได้นำเสนอผลที่เกิดขึ้นในคาบอบรมกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจัดทำขึ้น

2.1.4 Reflect₁ : ผลการจัดกิจกรรมตะกร้าหนังสือ ส่งผลให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการใช้บริการห้องสมุดเป็นประจำแต่มีจำนวนน้อยมาก เนื่องจากนักเรียนไม่ค่อยชอบอ่านหนังสือ ก็เลยไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยต้องใช้วิธีการบังคับหรือให้รางวัลกับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2.2 ผลการพัฒนากิจกรรมตะกร้าหนังสือ (วงรอบที่ 2)

2.2.1 Plan₂ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมตะกร้าหนังสือ โดยเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนสิงหาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 โดยจะใช้รูปแบบการพัฒนาแบบเดิมแต่จะเพิ่มการลงโทษนักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมคือ หักคะแนนวิชาภาษาไทย 10 คะแนน และสำหรับนักเรียนที่อ่านหนังสือได้มากที่สุด 3 คนแรก เมื่อครบวงรอบที่ 2 จะให้รางวัล อุปกรณ์การเรียน 1 ชุด ประกอบด้วย สมุด 10 เล่ม ปากกา 5 ด้าม ไม้บรรทัด ดินสอ ยาลบ และหมึกกลบคำผิด พร้อมเกียรติบัตรโดยให้ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม คือ คอยดูแลนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรมและช่วยกันแนะนำให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการ

2.2.2 Action₂ : ผู้รับผิดชอบโครงการ ประชาสัมพันธ์โครงการรักการอ่านที่หน้าเสาธง และคาบอบรมกิจกรรมและอธิบายขั้นตอนการเข้าร่วมกิจกรรมว่าให้นักเรียนที่อ่านหนังสือที่ห้องสมุดทุกคนเขียนบันทึกการอ่านว่าตนเอง ได้อ่านหนังสือเรื่องอะไรบ้าง แล้วได้อะไรจากหนังสือเล่มนั้น พร้อมจดบันทึกส่งครูในวันที่ครูกำหนด โดยให้นักเรียนหยิบหนังสือใส่ในตะกร้าเพื่อมาอ่านนอกห้องสมุดสำหรับนักเรียนที่ไม่อยากเข้าห้องสมุด เมื่อหมดชั่วโมงก็นำไปคืนที่ห้องสมุด เสร็จแล้วครูที่ปรึกษาทำการสรุปจำนวนเล่มที่นักเรียนอ่านพร้อมทั้งประกาศผลหน้าเสาธงว่าผู้ที่ได้รับการตัดสินว่าอ่านหนังสือมากที่สุด 3 อันดับแรกคือใคร พร้อมทั้งมอบรางวัลคืออุปกรณ์การเรียน 1 ชุด พร้อมเกียรติบัตร ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเลย ก็หักคะแนนคนละ 10 คะแนน ในรายวิชาภาษาไทย

2.2.3 Observe₂ : ในระหว่างการดำเนินงานตามกิจกรรม ผู้วิจัย สังเกตการเห็นความแตกต่างจากรอบแรกคือ นักเรียนให้ความสนใจมากขึ้น สังเกตได้จากบริเวณลานหลังห้องสมุดมีจำนวนนักเรียนที่มานั่งอ่านหนังสือมากขึ้นกว่าเดิมอย่างชัดเจน รวมไปถึงใบสรุปการอ่านของนักเรียนแต่ละคนมีจำนวนหนังสือที่อ่านมากขึ้น และจากนักเรียนที่ไม่เคยเข้าห้องสมุดเลย ก็เข้าห้องสมุดเป็นบางครั้ง

2.2.4 Reflect₂ : จากผลการจัดกิจกรรมตะกร้าหนังสือ ส่งผลให้นักเรียนหลายคนที่ไม่เคยมาห้องสมุด มาเข้าห้องสมุดโดยเป็นเพราะครูคอยแนะนำและเพื่อนชักชวนมาเป็นผลทำให้นักเรียนเป็นคนตั้งใจเรียน ชอบอ่านหนังสือ ไม่พูดคุยกันเสียงดังเวลาครูสอน และนักเรียนหลายคนชอบอ่านหนังสือ เวลาสั่งงานก็ทำด้วยความเต็มใจ และตั้งใจทำ แต่ก็ยังไม่เป็นที่พอใจมากนักเพราะยังมีนักเรียนอีกหลายคนก็ยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการอ่าน ยังคงไม่ชอบอ่านหนังสือเหมือนเดิม เนื่องจากการที่จะเป็นคนที่ชอบอ่านหนังสือนั้นต้องปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก ดังนั้น ผู้วิจัยควรทำการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยอาจใช้วิธีการตามข้างต้นก็ได้ ในครั้งต่อไป

2.3 ผลการพัฒนากิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ (วงรอบที่ 1)

2.3.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ โดยเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 และมอบให้ผู้รับผิดชอบกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการกันมากๆ และบอกลักษณะของกิจกรรม พร้อมทั้งจัดทำตารางสอนเสริมให้กับนักเรียน และใบขออนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม เพราะเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในวันเสาร์ - อาทิตย์

2.3.2 Action₁ : ผู้รับผิดชอบโครงการได้นำเสนอกิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบต่อครูที่ปรึกษาทุกท่าน โดยอธิบายลักษณะของกิจกรรม ว่าเป็นกิจกรรมที่ครูที่ปรึกษาแต่ละคนจะต้องมาสอนนอกเวลาราชการคือวันเสาร์และวันอาทิตย์ โดยมีลักษณะคล้ายกับการสอนเสริมในแต่ละรายวิชาที่ตนเองสอนอยู่ และจัดทำตารางสอนเสริม โดยเรียงลำดับแต่ละวิชาให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในรายวิชาที่มีเนื้อหามากให้สอนเสริมสองวันคือวันเสาร์ และวันอาทิตย์ ส่วนรายวิชาที่มีเนื้อหาน้อยให้สอนเสริมวันเดียว หลังจากหมดชั่วโมงสอนในแต่ละวันก็แนะนำให้นักเรียนเข้าเรียนเพิ่มเติมในสัปดาห์ถัดไป

2.3.3 Observe₁ : ในระหว่างการดำเนินงานตามกิจกรรม ผู้รับผิดชอบสังเกตการให้ความร่วมมือของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้ เนื่องจากไม่มีค่าใช้จ่ายในการเรียน และมีนักเรียนหลายคนไม่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นเพราะนักเรียนต้องช่วยพ่อแม่ทำงานในวันเสาร์ - อาทิตย์ และนักเรียนบางส่วนไม่มีรถมาโรงเรียนเพราะบ้านอยู่ไกล และรถที่โดยสารมาโรงเรียนไม่มาส่งเพราะนักเรียนมีจำนวนน้อย

2.3.4 Reflect₁ : นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ พอใจต่อกิจกรรม เนื่องจากไม่มีค่าใช้จ่ายและได้รับความรู้เพิ่มเติม แต่ให้นักเรียนหลายคนไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เพราะนักเรียนไม่ว่างจากการช่วยพ่อแม่ทำงานและอีกเหตุผลหนึ่งก็คือนักเรียนไม่มีรถรับส่งมา

เรียน เพราะนักเรียนมีจำนวนน้อยนักเรียนก็เลยไม่มีรถ รับ – ส่ง ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยควรให้เปลี่ยนเวลาเรียนเป็นวันปกติ ในเวลาหลังเลิกเรียน วันละ 1 ชั่วโมง การพัฒนาให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นในวงรอบที่ 2 ต่อไป

2.4 ผลการพัฒนากิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ (วงรอบที่ 2)

2.4.1 Plan₂ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ โดยเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนสิงหาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 ร่วมกันวางแผนถึงผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 คือนักเรียนไม่สามารถมาเรียนในวันเสาร์อาทิตย์ได้ จึงได้ข้อสรุปว่าให้เปลี่ยนเวลาเรียนเป็นวันปกติ ในเวลาหลังเลิกเรียน วันละ 1 ชั่วโมง พร้อมทั้งจัดตารางเรียนใหม่

2.4.2 Action₂ : ดำเนินการตามกิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ ตามที่วางแผนไว้ตามระยะที่ 2 คือ สอนเสริมตามตารางที่จัดและเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับเวลา คือ ถ้าเนื้อหา มากก็สอน 3-4 วัน ถ้าเนื้อหาน้อยก็ลดหลั่นกันลงมา

2.4.3 Observe₂ : นักเรียนเข้าเรียนในวันปกติมีจำนวนมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการสอนเสริมในวันเสาร์และวันอาทิตย์ในระยะเวลาที่ 1 และการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย นักเรียนให้ความสนใจดี

2.4.4 Reflect₂ : ผลการจัดกิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ ในระยะที่ 2 ส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมได้เพราะเป็นวันมาเรียนปกติ นักเรียนชอบมากกว่าการเรียนในห้องเรียนตามปกติ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ 1/2554 มีจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนเป็น 0 ร มส เมื่อเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ 2/2553 ที่ผ่านมา ในการทำวิจัยครั้งต่อไป เพื่อให้ผู้เรียนได้สนุกและได้เรียนรู้อย่างตั้งใจควรมีวิชยกรภายนอก สถานศึกษามาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อไม่ให้ให้นักเรียนเบื่อที่เจอกับครูคนเดิมสอนแบบเดิม

2.5 ผลการพัฒนากิจกรรมมอบหมายหน้าเสาธง (วงรอบที่ 1)

2.5.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมการมอบหมายหน้าเสาธง โดยจะเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 โดยการมอบหมายให้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีส่วนร่วมในการมอบหมายหน้าเสาธง จะมีการแบ่งเวรขึ้นพูดเป็นประจำ โดยเรื่องที่ขึ้นพูดจะมีทั้งข่าวสารในแต่ละวันและสอดแทรกเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย

2.5.2 Action₁ : ดำเนินการตามกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง คือ ให้ครูชั้น
พูดหน้าเสาธงตามที่ได้แบ่งเวรกันไว้ โดยวันจันทร์เป็นเวรของคณะสีเหลือง วันอังคารเป็นเวร
คณะสีม่วง วันพุธคณะสีแดง วันพฤหัสบดีคณะสีฟ้า และวันศุกร์คณะสีคราม

2.5.3 Observe₁ : นักเรียนไม่ค่อยสนใจฟังเวลาครูพูด อาจจะเป็นเพราะบาง
วันฝนตกทำให้บริเวณที่นั่งเปียก นักเรียนก็เลยนั่งไม่สะดวก และบางวันแคะรื้อนมากจน
นักเรียนไม่มีสมาธิในการนั่งฟังการอบรม

2.5.4 Reflect₁ : หลังจากอบรมหน้าเสาธงแล้ว นักเรียนมาเข้าแถวตอนเช้า
มากขึ้น ร่วมทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นตลอดเห็นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมวันสุนทรภู่
และวันภาษาไทยแห่งชาติที่ผ่านมา แต่ยังมีนักเรียนที่อาศัยอยู่บ้านไกลที่มาเข้าแถวไม่ทัน
เนื่องจากเป็นฤดูฝนทำให้รถโดยสารประจำทางออกจากหมู่บ้านช้า ซึ่งผู้วิจัยควรจะจัดกิจกรรม
การอบรมหน้าเสาธงให้นานขึ้นโดยปกติใช้เวลา 5-10 นาที ก็เปลี่ยนเป็น 10-20 นาที ซึ่งจะ
ทำให้นักเรียนที่อยู่บ้านไกลเดินทางมาถึงโรงเรียนทันเวลาการอบรม หรือถ้ามาไม่ทันก็เป็น
ส่วนน้อย

2.6 ผลการพัฒนากิจกรรมอบรมหน้าเสาธง (วงรอบที่ 2)

2.6.1 Plan₂ : ในการอบรมวงรอบที่ 2 เริ่มดำเนินงานในเดือนสิงหาคม
2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 โดยมีการปรับเปลี่ยนวิธีการ คือ เพิ่มเวลาพูดหน้าเสาธง
เพื่อให้นักเรียนที่อยู่บ้านไกลมาเข้าแถวทันการอบรมหน้าเสาธง และปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการ
ตามสภาพ อากาศในปัจจุบัน

2.6.2 Action₂ : เพิ่มเวลาพูดหน้าเสาธงให้มากขึ้นแต่ไม่เบียดบังเวลาเรียนใน
ชั่วโมงแรก เพื่อให้นักเรียนที่อยู่บ้านไกลมาเข้าแถวทันการอบรมหน้าเสาธง และในส่วนของ
สภาพดิน ฟ้า อากาศ ก็มีวางแผน คือ ถ้าวันไหนฝนจะตกก็ให้นักเรียนเข้าแถวหน้า
ห้องเรียนตนเอง และฟังการอบรมส่งสอนผ่านระบบเสียงตามสาย และถ้าวันไหนแคะรื้อน
มากก็ต้องรีบพูดให้จบไม่ยืดเยื้อเพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมหน้าเสาธง และเข้ารับ
ฟังการอบรมในวันถัดไป

2.6.3 Observe₂ : นักเรียนมาโรงเรียนแต่เช้า เข้าแถวทันเวลาคุณครูอบรม
เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน ฝนไม่ค่อยตก และอากาศดีใน
ตอนเช้าทำให้รถโดยสารประจำทางมาถึงโรงเรียนตามปกติ ทำให้นักเรียนมาทันฟังคุณครู
อบรม ซึ่งเมื่อเทียบดูแล้วมีจำนวนนักเรียนได้รับฟังการอบรมมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทางที่ดีขึ้น

2.6.4 Reflect₂ : นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยที่ดีขึ้น สังเกตได้จาก การเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น การแต่งกายเรียบร้อยการเข้าเรียนตรงเวลา การร้องเพลงชาติไทยหรือการสวดมนต์ไหว้พระก็มีจำนวนนักเรียนที่มาเข้าแถวฟังมากขึ้น แต่นักเรียนที่ไม่เข้าแถวในตอนเช้ายังคงมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ดีขึ้นต่อไป ซึ่งในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรจะหาวิธีให้นักเรียนเข้าแถวเสียก่อน โดยการออกตรวจจุดเสียงที่นักเรียนจะมั่วสุมกัน ในช่วงเวลาเข้าแถวตอนเช้า

2.7 ผลการพัฒนากิจกรรมอบรมคาบกิจกรรม (วงรอบที่ 1)

2.7.1 Plan₁ : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวางแผนการจัดทำกิจกรรมอบรมคาบกิจกรรม โดยจะเริ่มดำเนินงานตามกิจกรรมในเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 โดยแบ่งเป็นสัปดาห์ในแต่ละสัปดาห์จะมีคาบกิจกรรมอยู่ 1 คาบ จะมีการพูดและร่วมทำกิจกรรมในคาบนี้ นอกจากจะนิมนต์พระสงฆ์ มาอบรมธรรมะให้กับนักเรียนหรืออาจเป็นองค์กรอื่นที่สนใจจะเข้าร่วมอบรมนักเรียนตามกาลต่างๆ แล้ว ในคาบกิจกรรมนี้ยังเป็นเวลาของการสอบถามการบ้านหรือแบบฝึกหัดที่นักเรียนยังไม่เข้าใจด้วยเนื่องจากผู้สอนทุกคนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อควบคุมนักเรียน ดังนั้น นักเรียนจะถามเกี่ยวกับวิชาใดก็จะมีผู้สอนคอยตอบทุกรายวิชา

2.7.2 Action₁ : จัดอบรมตามกำหนดที่จัดไว้ดังนี้ วันศุกร์ช่วงโมงสุดท้ายเริ่มเวลา 14.40 น. นักเรียนพร้อมกันที่หอประชุม เวลา 14.40-14.55 น. ร่วมกันร้องเพลงมาร์ชโรงเรียน เวลา 14.55-15.15 น. คุรุอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามเวรที่ได้แบ่งไว้ เวลา 15.15-15.30 น. นำนักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ ในช่วงเวลา 14.55-15.15 น. มีนักเรียนให้ความสนใจที่จะมาถามแบบฝึกหัดและเนื้อหาที่ตนเองไม่เข้าใจน้อยมาก

2.7.3 Observe₁ : นักเรียนที่สนใจมาสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาพอใจต่อคำตอบหรือคำอธิบายที่ครูพูด แต่มีจำนวนน้อยมากเพราะนักเรียนอายุที่จะถามเนื่องจากมีเพื่อนอยู่มากเกินไป ทำให้นักเรียนที่ยังสงสัยหรือไม่เข้าใจบทเรียนยังคงไม่เข้าใจต่อไป

2.7.4 Reflect₁ : นักเรียนที่สนใจมาสอบถามทำข้อสอบเก็บคะแนนได้มากในหลายวิชา ส่วนนักเรียนที่ไม่กล้าถามทำคะแนนได้น้อยกว่าคนที่กล้าถาม ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยควรแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ในช่วงเวลา 14.55-15.15 น. ตามความไม่เข้าใจของนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มก็จะมีผู้สอนรับผิดชอบข้อสงสัยของนักเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน และนักเรียนในแต่ละกลุ่มก็จะมีจำนวนน้อยกว่าไม่ได้แบ่งเป็นกลุ่ม ความอายไม่กล้าถามก็จะลดน้อยลง

2.8 ผลการพัฒนากิจกรรมอบรมคาบกิจกรรม (วงรอบที่ 2)

2.8.1 Plan₂ : ในการอบรมวงรอบที่ 2 เริ่มดำเนินงานในเดือนสิงหาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2554 ในช่วงที่มีการตอบข้อสงสัยของนักเรียนจะมีการแบ่งนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความไม่เข้าใจของนักเรียน โดยในแต่ละกลุ่มก็จะมีผู้สอนรับผิดชอบตอบข้อสงสัยของนักเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน

2.8.2 Action₂ : การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทำได้ 3 ชั่วโมง คือ ในวันที่ 5 สิงหาคม 2554 และวันที่ 23 กันยายน 2554 เนื่องจากเมื่อผู้สอนสอบถามนักเรียนแล้วปรากฏว่ามีนักเรียนให้ความร่วมมือไม่มากนัก คือ นักเรียนไม่อยากร่วมทำกิจกรรม แต่ 2 วันที่แบ่งกลุ่มได้ นักเรียนกับผู้สอนก็ได้พูดคุยตอบข้อสงสัยกันจบหมดเวลา

2.8.3 Observe₂ : นักเรียนกล้าพูดมากขึ้นแต่ก็ยังมีนักเรียนจำนวนมากที่ไม่อยากทำอะไร พอถึงเวลาในคาบอบรม ก็จะเข้าช้า หรือ เข้ามานั่งเฉยๆ ทำให้ในคาบอบรมกิจกรรมนี้นักเรียนไม่ได้รับความรู้ด้านเนื้อหาวิชาเรียนจากผู้สอนเลย

2.8.4 Reflect₂ : ผลการดำเนินตามกิจกรรมปรากฏว่านักเรียนให้ความร่วมมือน้อยมากไม่เหมือนกับการสอนในคาบสอนเสริม ทำให้เห็นว่า คาบอบรมนี้ไม่เหมาะสำหรับการพูดคุยซักถามเนื้อหาด้านวิชาการ เพราะนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ เหมาะสำหรับการอบรมวินัยนักเรียนหรือทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ให้นักเรียนนั่งฟังอย่างเดียว

หลังจากผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านใฝ่เรียนรู้ ตามโครงการรักการอ่าน โดยใช้กิจกรรมตะกร้อหนังสือ กิจกรรมบอกเล่าเก้าสิบ การอบรมหน้าเสาธง และการอบรมคาบกิจกรรม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ประเมินนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ปรากฏผลตามตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อน-หลัง การพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้

ข้อ ที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับการปฏิบัติ				
		$\bar{X}$ ก่อน	$\bar{X}$ หลัง	S.D. ก่อน	S.D. หลัง	แปลผล
1.	เข้าห้องสมุดเป็นประจำ	2.33	4.24	0.55	0.22	มาก
2.	ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	2.46	3.74	0.63	0.31	มาก
3.	ถามครูผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจ ในบทเรียน	3.15	3.43	0.42	0.24	ปานกลาง
4.	ทำการบ้านส่งทันเวลา	3.21	3.29	0.47	0.41	ปานกลาง
5.	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.02	3.42	0.47	0.29	ปานกลาง
6.	ชอบอ่านหนังสือ	2.88	2.99	0.54	0.32	ปานกลาง
7.	ทำงานเป็นระบบและรอบคอบ	3.00	3.37	0.53	0.29	ปานกลาง
8.	ทำการบ้านโดยไม่ต้องมีใครบังคับ	2.99	3.54	0.45	0.37	มาก
9.	ตั้งใจฟังเวลาครูอบรมสั่งสอน	2.90	3.79	0.44	0.42	มาก
เฉลี่ยรวม		2.88	3.53	0.50	0.32	มาก

จากตารางที่ 13 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในตารางที่ 11 ทั้ง 2 ข้อ คือ
นักเรียนมีนิสัยชอบอ่านหนังสือมากขึ้น และหมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เมื่อเปรียบเทียบกับ
ตารางที่ 7 คือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ก่อนได้รับการพัฒนา ผลปรากฏว่า
ก่อนการได้รับการพัฒนาภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.88
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 หลังจากได้รับการพัฒนาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย
เป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ นักเรียนเข้าห้องสมุดเป็นประจำ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ
มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.22 นักเรียนตั้งใจฟังเวลาครูอบรม
สั่งสอน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีระดับการปฏิบัติ
อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 แต่ยังคงพบว่านักเรียน

บางคนยังมีพฤติกรรมการส่งงานช้ามาก และไม่ค่อยอ่านหนังสือ ซึ่งผู้วิจัยจะต้องพัฒนาในโอกาสต่อไป

สรุปผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ระยะที่ 2 คือ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มาประยุกต์ใช้ในแต่ละกิจกรรม เริ่มจากการวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) กรอบกลุ่มประเด็นที่คัดเลือกจากการศึกษาในระยะที่ 1 คือ ด้านวินัย และใฝ่เรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมแรงจากคณะครู และนักเรียน โรงเรียนบรบือ ส่งผลให้การดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ดังจะเห็นจากพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การเข้าห้องเรียนเร็วขึ้น การใช้บริการห้องสมุดหรือการยืมหนังสือ การเดินแถวเข้าชั้นเรียนอย่างเป็นระเบียบ เป็นต้น แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ยังมีนักเรียนบางคนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน ไม่มีกระเป๋าและอุปกรณ์การเรียนรวมไปถึงการส่งงานช้ามากและไม่ค่อยอ่านหนังสือ ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยต้องศึกษาและพัฒนาให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป